

Per Cati Artigues i Manolo Suàrez

Et convidam a conèixer els aucells del Pla

Al llarg de l'any 2014, el GOB ha treballat en el Projecte agricultura, turisme i natura, valors del Pla de Mallorca. Es tracta d'un projecte Leader que ha disposat de finançament europeu a través dels Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural i que té com a principals objectius la conservació dels valors naturals de la zona del Pla, centrant-se especialment en els municipis de Vilafranca de Bonany, Ariany, Petra i Maria de la Salut. Aquesta és una zona molt caracteritzada per mantenir un paisatge agrícola homogeni format per cultius de secà, uns grans espais oberts que resulten l'hàbitat ideal per a moltes espècies d'aus estepàries i pseudoestepàries, que necessiten unes condicions especials per viure i que troben a llocs tan particulars com aquest refugi i alimentació.

Per tal d'augmentar la sensibilització ambiental dels agents econòmics i socials que intervenen a la zona, i a la vegada promoure els seus valors ambientals, s'han duit a terme diverses accions, entre les quals destaquem les trobades amb els agricultors per tal d'establir-hi una relació directa, conèixer els seus mètodes de producció, els productes que fan servir, les tècniques emprades o els tipus de cultius sembrats.

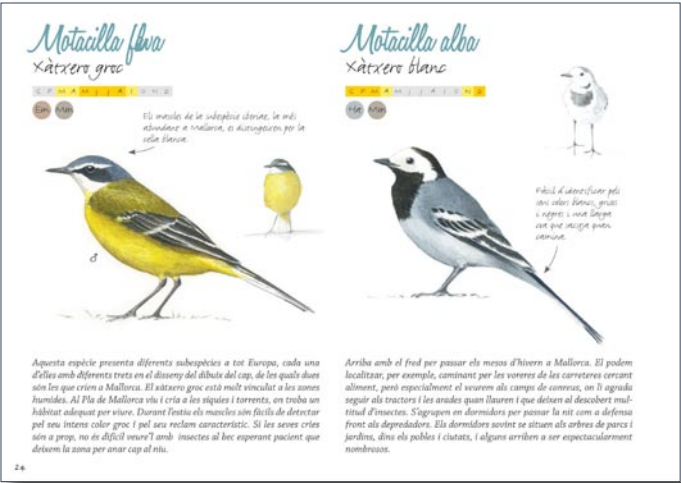
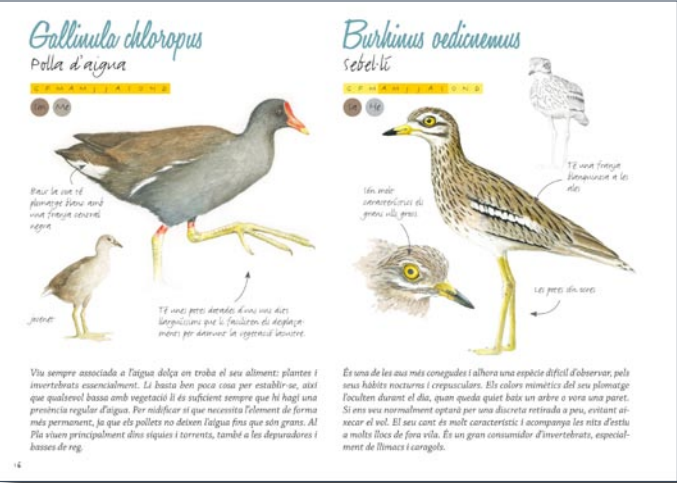
També s'ha procurat la difusió i foment d'algunes mesures de conservació de la biodiversitat de la zona, animant els agricultors i gestors a l'adopció de senzilles accions com ara la instal·lació de caixes niu o posadors per a la fauna a les seves finques i terrenys. Igualment s'han organitzat jornades de voluntariat agrícola per a contribuir a les tasques de la pagesia i a la vegada apropar als participants el món rural i el seu coneixement.

Per als més joves hem realitzat itineraris didàctics adreçats especialment als escolars del Pla per tal que coneguin els valors naturalístics i patrimonials que els envolten i aprenguin a tenir-ne cura. També han tingut l'oportunitat de realitzar un taller de construcció de caixes niu.

Pel que fa als agroturismes de la zona s'han mantingut contactes informatius i de formació que han consistit en la realització d'itineraris i xerrades per contribuir a un millor coneixement de l'entorn ambiental. En aquest sentit, també s'han editat i col·locat panells d'interpretació del paisatge per a locals i visitants.

La part més científica del projecte s'ha centrat en la realització de censos d'aus per a determinar i identificar les zones més interessants des del punt de vista ornitològic i fomentar l'observació de l'avifauna. Amb la informació obtinguda s'ha pogut materialitzar l'elaboració i edició d'una guia de les aus més representatives de la zona, la Petita Guia d'aucells del Pla de Mallorca, que ha obtingut una acollida excel·lent entre els veïnats.

La guia abasta 40 espècies d'aucells, que es mostren mitjançant il·lustracions a color on es destaquen els trets identificatius més destacables de cada un. A la vegada, vénen acompanyats de textos descriptius i de comportament, i amb un cop d'ull podem conèixer el seu estatus a la zona, quines són les millors èpoques per a observar-los i si es tracta d'espècies comunes o escasses. S'han editat 750 unitats en paper, però aviat també serà possible descarregar-lo de manera gratuïta a través de la plana web del GOB. www.gobmallorca.com

Es Busqueret se'n va de viatge

Gavina d'hivern, Chroicocephalus ridibundus

Copenhaguen al maig

Per Pere Garcias

Oca gal·tablanca, *Branta leucopsis*

Ja tenim aquí la segona part de l'article que es publicà a *El busqueret* de l'hivern del 2014 (núm. 35) amb el títol de *Copenhaguen al novembre*. Hi vàrem ésser des del 18 al 26 de maig, i aquesta n'és la crònica.

Com us podeu imaginar, no tenen res a veure el temps del novembre amb el del maig: dies assolellats, temperats i llargs, molt llargs. El sol sortia a un quart per les 4 i a les 9 ja et feia la sensació que duies una setmana al camp! A les 4 ja hi havia prou llum per a no necessitar cap llum artificial dins les cases. La temperatura era molt bona, vora els 10 graus a l'alba i prop dels 20 al migdia. Amb aquestes condicions la natura estava exultant de vigor i energia. Curiosament, a la ciutat les aus es mostraven més discretes anant per feina en els quefers de la cria. Els còrvids, tan abundants al novembre, ara eren més escassos. Els pàrids quedaven restringits als parcs on criaven, les gavines hi van desaparèixer i sols la d'hivern (*Croi-*

cocephalus ridibundus) restava criant als llacs dels parcs més grossos. Els cignes (*Cignus olor*) criaven per tot arreu a canals i estanys i era molt fàcil veure colles emmenant polls de totes les mides. Les oques salvatges (*Anser anser*) i els colls blaus (*Anas platyrhynchos*) també es reproduïen com si no hi hagués demà! Al port es podien veure gavines argentades (*Larus argentatus*) encara festejant i el cel es veia puntejat per centenars de falzies (*Apus apus*). Per tot arreu es veien tudons, absents al novembre.

Ja que el temps acompanyava i les hores de llum eren tantes vaig tenir l'oportunitat d'anar tres dies, de bon matí, a rodar pels voltants de la ciutat. Llocs com els aiguamolls de l'illa d'Amager em proporcionaren unes matinades esplèndides observant aus. Per tot arreu on hi havia boscarons de cireres de pastor (*Crataegus mongyna*) o salzes (*Salix ssp.*) no faltava l'ull de bou de passa cantant com si s'anés a quedar afònic

en l'estrofa següent. Aquí mateix els busquerets de batzer se sentien i es veien per tot arreu. Ja sabia de què parlava Linné quan el batià com a *Sylvia communis*; perquè si és qualque cosa, és això, *communis*. Als canals de drenatge dels aiguamolls on hi havia redols de canyet (*Phragmites spp.*) i altres plantes hidròfiles se sentien cantar les boscarles de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*), i als prats humits propers les boscarles menjamoscards (*A. palustris*) també es deixaven sentir i, més rarament, veure. Als redols de vegetació baixa, assimilable a la nostra marina, però amb espècies vegetals totalment diferents, hi vaig poder veure un busqueret xerraire (*Sylvia curruca*), que sembla una femella de busqueret de cap negre (*S. melanocephala*) amb el cap més fosc i l'ull color caramel. Dins les mates més espesses se sentia cantar el rossinyol rus (*Luscinia luscinia*), però sols es veia quan passava d'un arbust a un altre, ja que encara és més discret que el nostre.

Agrons grisos, *Ardea cinerea*

Gavina atlàntica, *Larus argentatus*

Graula, *Corvus frugilegus*

Ull de bou de passa, *Phylloscopus trochilus*

El darrer dia passejàrem per un parc i ens trobàrem una escena curiosa: hi havia dos homes que donaven tires de xulla a dos agrons grisos (*Ardea cinerea*) amb la mà i els tenien a retxa posant un tros damunt el banc. Quan s'atracava l'agró (ja sabeu, a la manera dels agrons com si allò no anés amb ells), amb l'índex aixecat assenyalaven l'au i aquesta dissimulava mirant a una altra banda. Quan baixaven el dit, l'agró hi tornava i així un parell de vegades, fins que assenyalaven la xulla, que devia ser el senyal que l'agró esperava, perquè en un moviment *agrònic* en un vist i no vist ja s'havia empassat la panxeta!

Esper que aquesta petita crònica us hagi reconciliat amb Dinamarca, si més no durant la primavera, quan el temps és molt més agradable i clement. Esper seguir amb propers capítols, ja que per qüestions que no venen al cas em sembla que estaré uns anys lligat a Copenhaguen i Dinamarca. •

Per a un amant dels anàtids i els limícoles els països nòrdics són una *passada*. Diverses espècies d'oques i ànners i molts de limícoles farceixen, literalment, les voreres dels fiords i ports naturals. Hi havia ànners peixateres grosses (*Mergus merganser*) i mitjanes (*Mergus serrator*), oques salvatges, oques galta blanca (*Branta leucopsis*), xiuladors (*Anas penelope*), coll blaus i moltíssims cama-roges (*Tringa totanus*), a més de juies de prat (*Vanellus vanellus*). Els èider (*Somateria mollissima*) ja tenien polls de totes les mides i eren presents a quasi tots els ports arcerats. Les corpetasses (*Phalacrocorax carbo*) es repartien pels molls i sobre els pilons d'amarraments dels vaixells s'alternaven les gavines vulgars (*Larus canus*) i argentades.

Als prats intermareals s'ajuntaven els cignes i les ànners blanques (*Tadorna tadorna*) juntament en garses de mar (*Haematopus ostralegus*) i diverses espècies de limícoles més petites que no vaig poder identificar per la llunyania. Arran de mar, les aloses (*Alauda arvensis*) i els xàtxeros blancs (*Motacilla alba*) suraven llurs polls amb una abundant collita de mosques de les salines i efèmeres dels aiguamolls de rere les dunes, on també es podien veure i sentir els hortolans de canyar (*Emberiza schoeniclus*) proclamant la propietat

del redol de canyet on tenien el niu. Com al novembre, als camps de conreu estaven patrullats regularment per les graules (*Corvus frugilegus*), els únics còrvids que em donà la sensació que n'hi havia, potser, fins i tot més que a la tardor.

Busqueret xerraire, *Sylvia curruca*